

Den amerikanske Regering har i Følge *Revue géographique**) for kort siden offentliggjort forskellige Oplysninger om Tinudbyttets Størrelse. Tallene, som gives, ere vistnok nogle Aar gamle, thi de skrive sig fra Aarene 1877 eller 1878; men der er efter al Rimelighed ikke sket store Ændringer siden de nævnte Tidsrum. — Udbyttet af Tin om Aaret udgjorde fra:

Cornwall	10,000 Tons.
De engelske Besiddelser ved Malakka.	10,000 —
De hollandske Øer Banka og Billiton	7,000 —
Ny Syd-Wales	7,500 —
Queensland	3,0 0 —
Victoria	2,500 —
Tasmanien	8,000 —
Sachsen	25 —
Bøhmen	100 —

Som man ser af det foregaaende, kommer Hovedmassen af Tinnet i vore Dage fra det britiske Rige. Minerne i Cornwall have været navnkundige i meget gammel Tid**), og for 150 Aar siden frembragte de allerede 2,000 Tons om Aaret; men i den nyere Tid overflyves de langt af Minerne i Egnen ved Malakka, hvis Tin i Handelen gaar under Navnet „Bankatin“. Som man ser af Listen, udgjør dette Tin 17,000 Tons om Aaret. Og Minerne i Cornwall overflyves fremdeles af Avstralien, der er det tredje Hovedfindested for det værdifulde Metal; Minerne her frembringe tilsammen 21,000 Tons eller mere end Minerne ved Malakka. I tidligere Dage, da Evropæerne ikke kjendte noget til Minerne ved Malakka eller i Avstralien, havde Cornwall ikke andre Medbejlere end Sachsen og Bøhmen; men Udbyttet fra de sidst nævnte Steder er efterhaanden blevet mindre og er faldet fra henholdsvis 400 og 600 Tons i det 16de Aarhundrede til sin nuværende ringe Størrelse, 25 og 100 Tons.

Prisen paa Tinnet er i Tidernes Løb stegen overordentlig. I Aaret 1350 kostede det 200, 1650 550 og 1800 750 Kr. pr. Ton. I vore Dage kan Prisen sættes til 900 Kr. pr. Ton., og det britiske Rige faar alene derved en Indtægt af henad 40 Mill. Kr. om Aaret eller mere end Værdien af alt det Korn, som udføres fra hele Danmark.

Det er naturligvis ikke nødvendigt at sige, at denne Sum er meget lille imod, hvad „det forenede Kongerige“ indvinder ved et andet Mineral, nemlig Stenkullet. Den engelske Forening „Iron and steel institute“, der stiftedes i Aaret 1869 med det Formaal ved internationale Sammenkomster og paa anden Maade at fremme Forbindelsen imellem Repræsentanterne for Jærn- og Staaltilvirkningen samt for Industrier, der ere i Slægt dermed, har nylig holdt et Møde i Wien, og der fremkom her en Oplysning, som vistnok er paalidelig, om Kulproduktionen i Verdens vigtigste kulførende Lande. Af disse frembragte i Aaret 1880 Østrig-Ungarn 6, Belgien 14, Frankrig 18, Tyskland 42, de nordamerikanske Fristater 64 og Storbritannien 147 Mill. Tons; i dette sidste Land ere ogsaa over en halv Mill. Mennesker sysselsatte med Kultilvirkningen. Som man ser, er det ikke uden Grund, at man har kaldt Storbritannien „Stenkulspen“, og den Indtægt, som Landet faar af „den sorte Diamant“, kan regnes til 800 Mill. Kr. om Aaret.

Det er isvrigt rimeligt nok, at den Tid vil komme, da man skaffer sig Tin fra adskillige andre Steder i Verden; dette Metal

forekommer nemlig rundt om, saaledes f. Ex. i det spanske Landskab Galicien, i Californien, Peru og Bolivia. Spørgsmaalet om disse Findsteder har ikke alene økonomisk, men ogsaa kulturhistorisk Interesse; thi hvorfra kom det Tin, som f. Ex. hos os fandtes i Broncealderen? Man véd det ikke med Sikkerhed. — Det gaar ellers med Udbredelsen af Tinnet som med de øvrige Mineralier; man kan nok notere, at det findes paa de og de Steder i Verden, men om Love, hvorefter denne Udbredelse retter sig, er der ikke Tale, og en Mineraliernes Geografi hører derfor stadig til de fremme Ønsker. Helt anderledes stiller det sig derimod med Planternes og Dyrenes Geografi; thi for deres Vedkommende kan man til Dels opstille adskillige Momenter, hvorefter de ere fordelte, og man kan altsaa dér tale om Aarsag og Virkning. Der er imidlertid atter en stor Forskjel paa Plante- og paa Dyregeografien. Da mangfoldige Planter udmærke sig ved deres Masse og andre fremtrædende Egenskaber, og da de tillige ikke skifte Plads, er det forholdsvis let at bestemme deres Udbredelse. Man kan ogsaa sige, at skjønt man kun kjender Planterne paa en forholdsvis ringe Del af Jorden og af disse atter nærmest kun de højere Planter, har man dog en ret god Oversigt over Planternes Udbredelse. Med Hensyn til Dyrene er det derimod kun Pattedyrene, Fuglene, Krybdyrene og Padderne og til Dels Insekterne, hvis Udbredelse er kjendt. Hele den øvrige Del af Dyregeografien staar i de fleste Punkter lige saa langt tilbage som de lavere Landplanter og Havplanternes Geografi.

Det ældste Kaart over Dsungariet. Hvert Aar, kan man gjærne sige, findes der i et eller andet Bibliotek et eller andet gammelt Kaart, hvis Tilværelse man ikke kjendte før og som dog har stor Interesse. Et nyt Eksempel herpaa er et Kaart over Dsungariet, der er fundet af Amanuensis *Aug. Strindberg* i Stockholm, den samme, der i det svenske geografiske Selskabs Tidsskrift for 1879 har skrevet om Strahlenbergs Kaart over Asien. „Göteborg. Hand. og Sjøfartstidn.“ har fra Strindberg faaet nogle Oplysninger om dette gamle Kaart, og derefter meddeles følgende:

Iblandt de Svenskere, der toges til Fange af Russerne i Slaget ved Poltava, var ogsaa *Johan Gustaf Renat*, Underofficer i Artilleriet; 1715 deltog han i den Expedition, som Oberstløjtnant Buchholz ledede og som havde til Formaal at grunde en Fæstning ved Irtsj og derefter at drage til Jarkand. Renat blev imidlertid fanget af Kalmukkerne og levede 16 Aar som Fange iblandt dem. Under sit Fangenskab underviste han Kalmukkerne i mange Ting; han lærte dem saaledes Bogtrykkerkunsten, samt at smelte Jærnmalm, saa at de støbte Kanoner og Kugler. Under sit Fangenskab gjorde han tillige mange større Udflugter, og han nedlagde sine Undersøgelser i et Kaart, som selv i vore Dage er meget tilforladeligt. Dette Kaart vakte i sin Tid en vis Opmærksomhed i Rusland og Sverige; men dets Tilværelse er senere gaaet i Glemmebogen, indtil Strindberg for et Par Aar siden i Linköpings Elementarlæroverks Bibliotek har fundet en Kopi deraf, udført 1738. Efter at Strindberg havde sendt denne Kopi til det geografiske Selskab i Skt. Petersburg, har dette nu udgivet Kaartet. Skjønt det lider af den Brist, at det ikke er grundet paa astronomiske Stedbestemmelser og at hele Kaartet ikke er udført i samme Maalestok, maa det regnes som det bedste Kaart over en stor Del af det indre Asien indtil det af *Klaproth* udførte Kaart, der udkom 1836.

*) 6me année. Nr. 77 & 78.

**) V. Schmidt. Smaaagttagelser fra Cornwall. Geogr. Tidskr. 5te Bd. 1881. S. 16.